

בכוונה רהגה מה שאמר בלעם לבלק ודאי לא בלשון הכהוב בתורה אמרה דאם כן לא היה פשיג בלק מה שאומר בלעם דמונין היה יודע בלק לרבר בלשין הקידש ובלשון סתום אך משה כתב כיינת המירה שהשיג בלעם בלשון זה שכתוב בתורה שיש על כל קיץ וקוץ תילי של רמזי סודות :

שם גדול הנאמר באיוב יותר ממה שנאמר באברהם דאילו באברהם נאמר עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה ובאיוב נאמר איש חס וישר ירא אלקים וסוד מרע . וזה תימה שנאמר חס ושלום שאיוב היה גדול מאברהם והכתוב אומר כי אחד קראתיו ובכל יום הזכרת זכות אברהם בפינו ובאיוב אמרו שביקש להפוך קערה על פיה . ולזה נראה דכללא הוא בתורתנו הקדושה כי כל המוסיף גורע ולזה אמרו והנה טוב מאוד זה המות שאין לי פירוש כלל ולזה נראה כי נחזי אגן שכשהכתוב רולה להפליא בעיב אמר טיב מאוד ועל ארץ ישראל נאמר טובה הארץ : יידיד מאוד ובהשם יתברך אשר הוא עיקר הטוב לא נאמר רק טוב לבד כמ"ש טיב ד' לכל ולא טוב מאוד וע"כ כי על מי שהוא טוב בשלימות נאמר בו רק טוב ועל שאינו טוב בשלימות נאמר בו כי טוב מאוד לומר שהוא טוב הרבה וממילא נשמע שיש בו קצת רעה רק שיש בו הרבה טוב ולזה נאמר נאמר שראה השי"ת המליחות כי היא טוב מאוד מורה על זה שיש בו גם כן קצת רעה וחסרון ולזה אמרו בש"ס כי הוא המית כמאמר בחינת עולם ולא מלאתי בו חסרון רק המות והוא ההפך הכרוך בעקב כל מי . וזהו כוונתם גם כן כאן בהא דגדול מה שנאמר באיוב כי הבעל עקידה כ' דכל הדברים יש לחאר ע"ש התכלית ולזה סמירה זקנים בנין ע"ש התכלית ומפרש הא דכתיב ועתה באתך אחנן כן זונה יקרא שמך כי יש זונה האוהבת פלס הינוה ויש אשר אינה עושה הזנות רק בשביל האתנן ולזאת לא יקרא זונה רק גבלה ולזה אמר הכתוב ועתה באתך אחנן לכן נקרא זונה שמך עכ"ל והנה אברהם אבינו ע"ה הי' ביטול המליחות וכל מעשיו לא היה עושה רק בשביל יראת השם כי ודאי שיש אדם שהוא ישרן גדול בטוב וסוגא

גזל ואפילו מבין הפכו"ס ימלא כך אבל אברהם לא היה עושה רק מיראת השם כי תמיד היה יראת ד' על פניו וכמ"ש הכתבי האר"י ז"ל בהא דעתה ידעתי כי ירא אלקים אתה ולא חשכת וכו' כי אפילו הפרשה משחיטת בנו שהוא דבר טובע לא עשה רק מיראה וכיון שכל הדברים נקראין על שם התכלית ע"כ לא היה נקרא רק ירא ד' מה שאין כן איוב היה חס וישר בטוב ולא מחמת יראת השם רק דברים שטובין הי' להיפך פירש עליו מיראת ד' ואם כן היה לאיוב הרבה דברים שתכליתן לא הי' יראת ד' ולזה אמרו בש"ס אף שנאמר באיוב ירא ד' כמו באברהם אל חסוה אותן ביחד כי גדול מ"ש באיוב וכל המוסיף גורע כי היה באיוב הרבה דברים שלא היה תכליתם יראת ד' לכן קראוהו בהרבה דברים מה שאין כן באברהם כי אחד קראתיו כי כל דבריו היה תכלית יראת השם : **פרק** המזכיר את הספינה . האי גלא דמטבע לספינתא מתחזי כי טויתא דנורא חיוורתא ברישא וכו' . הכוונה כי היצר הרע מכונה בשם גלא דמטבע לספינתא כמבואר ביוהר כי העולם היה מו"נה בשם ספינה כמי שאמרו במיתת אברהם ווי לספינתא דהזיל קברניטה וילר הרע הוא המשחית את העולם . ויש מחלוקת בש"ס אימתי מתחיל היצר הרע איכא למאן דאמר בשעת לידה ואיכא למאן דאמר בשעת ילידה . והנה אמרו בש"ס למה נקרא שמו נתן ליליחא שהיה נר דלוק על ראשו וגם אמרו כי תינוק במעי אמו נר דלוק על ראשו ולמדוין אותו כל התורה כולה ולזה אתי שפיר שאמרו האי גלא דמטבע לספינתא דהיינו היצ"ר מתחזי כלומר מתחזי ע"דו בצטן אמו בעת כי לוליתא דהיינו בצטן אחר שהנר דלוק על ראשו . דנורא חיוורתא ברישא דהאי דלומדין אותו כל התורה כולה על כרחך היינו סודות התורה ולא נשמיותה וסתרי תורה מכונין בשם אש לבינה וכיון שהיצר הרע בא בשעת ילידה חזק הוא מאוד ועל זה אמר דמחינן ליה באלוותא כלומר בהשבוטה שגשבעו ובברית שכתת פמנו בהר סיני דחקיק עליה אהיה אשר אהיה כלומר שאומרינן לו פדאי היא היליחא שהיליחא ממלרים בשם אהיה אשר אהיה כמבואר בפ' שמות י"י פירש ששם זה נערה על